

Usporedba Blissove i UDK klasifikacije na primjeru skupine "Umjetnost"

Bajić, Meri

Undergraduate thesis / Završni rad

2012

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:142:609154>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-23**

Repository / Repozitorij:

[FFOS-repository - Repository of the Faculty of Humanities and Social Sciences Osijek](#)

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet

Preddiplomski studij Informatologije

Meri Bajić

**Usporedba Blissove i UDK klasifikacije na primjeru
skupine „Umjetnost“**

Završni rad

Mentor: doc. dr. sc. Kornelija Petr
Komentor: Kristina Feldvari, asistentica

Osijek, 2012.

Sažetak

U radu se govori o knjižničnim klasifikacijama. Definiira se pojam klasifikacije te se navode vrste klasifikacija koje postoje. Današnji izgled klasifikacija uvelike dugujemo brojnim teoretičarima i stručnjacima iz područja knjižničarstva koji su radili na razvijanju knjižničnih klasifikacija. Najpoznatiji od njih su: Melvil Dewey, Henry Evelyn Bliss, Paul Otlet, Henri La Fontaine i Shiyali Ramamrita Ranganathan. U radu je prikazan i razvoj fasetnih klasifikacija kojima pripadaju Klasifikacija s dvotočkom (Collon Classification) i BC2. Usporedba različitih klasifikacija na primjeru skupine „Umjetnost“ prikazana je na primjeru Univerzalne decimalne klasifikacije (UDK) i Blissove bibliografske klasifikacije (BC2). Predstavljen je povijesni razvoj obje klasifikacije te je opisana njihova struktura. UDK je primjer enumerativne klasifikacijske sheme što znači da se temelji na unaprijed određenim predmetnim područjima i ima hijerarhijsku strukturu. BC2 je primjer fasetne klasifikacijske sheme što znači da se pojmovi svrstavaju u niz faseti i sastavljaju sistem za označivanje nekog predmeta kombinacijom faseti. UDK je danas vodeća klasifikacijska shema koja se koristi u više od 130 zemalja svijeta. Za razliku od nje, BC2 je slabije prihvaćena i koristi se u 90-ak knjižnica u svijetu, prvenstveno u Velikoj Britaniji, Australiji i Africi. Omiljena je među fakultetskim, znanstvenim i specijalnim knjižnicama. Na kraju je opisano kako dvije različite klasifikacijske sheme, UDK i BC2 opisuju skupinu „Umjetnost“. Dani su i primjeri kako bi se pobliže objasnio način njihova funkcioniranja.

Ključne riječi: enumerativna klasifikacija, fasetna klasifikacija, BC2, UDK, Umjetnost

Sadržaj

1. Uvod.....	3
2. Općenito o klasifikaciji	4
3. Povijesni razvoj klasifikacija: fasetne klasifikacije	6
3.1 Klasifikacija s dvotočkom.....	6
3.2 Blissova klasifikacija	7
4. UDK klasifikacija	8
4.1. Povijest klasifikacije	8
4.2. Struktura klasifikacije	10
5. Blissova klasifikacija	13
5.1. Povijest klasifikacije	13
5.2. Struktura klasifikacije	15
6. Usporedba klasifikacija na području „Umjetnost“	18
7. Zaključak	21
8. Popis literature	22

1. UVOD

Tema ovog završnog rada je usporedba Blissove i UDK klasifikacije na primjeru skupine „Umjetnost“. Na početku je neophodno pojašnjenje pojma klasifikacije s kojom se susrećemo u svakodnevnom životu. Tijekom vremena broj pisanih informacija je rastao pa su se knjižničari našli pred novim izazovom – kako organizirati informacije na što jednostavniji način koji će biti primjeren korisniku. Rješenja za taj problem ponudili su vodeći stručnjaci iz područja knjižničarstva koji su stvarali i razvijali nove knjižnične klasifikacijske sheme. U radu je opisana povijest fasetnih klasifikacija čiji su predstavnici Klasifikacija s dvotočkom (CC; Collon Classification) i BC2. Također, u radu su predstavljene i dvije opće klasifikacije koje pokrivaju sva područja ljudskoga znanja. BC2 je predstavnik fasetne klasifikacije, a UDK je predstavnik enumerativne klasifikacije. Prikazan je njihov povijesni razvoj i struktura. Za nastanak UDK zaslužna su dva belgijska pravnik – Paul Otlet i Henri La Fontaine. Otlet i La Fontaine krenuli su u ambiciozan projekt nazvan *Repertoire bibliographique universel* (Univerzalni bibliografski popis) u kojem su pokušali izraditi svjetsku bibliografiju svega što je bilo napisano nakon izuma Gutenbergova stroja. Tada ih je privukla DDC koju su uzeli kao polazišnu klasifikaciju te su počeli razvijati svoju UDK. Danas je UDK vodeća klasifikacijska shema koja se koristi u više od 130 zemlja svijeta. Brigu o UDK vodi UDK konzorcij. Utemeljitelj Blissove bibliografske klasifikacije je Henry Evelyn Bliss. Njegov cilj bio je stvoriti klasifikaciju koja će se temeljiti na logičnim načelima i koja će biti hijerarhična. Nakon njegove smrti, brigu oko održavanja preuzima Udruženje Blissove klasifikacije (BCA) koje pod vodstvom Jacka Millsa izdaje revidiranu verziju klasifikacije poznatiju pod nazivom BC2. Danas se BC2 koristi u 90-ak knjižnica, uglavnom u Velikoj Britaniji, Australiji i Africi. Na kraju je prikazana njihova usporedba na području skupine „Umjetnost“ te je popraćena primjerima. Dvije odabrane klasifikacije na različit način označavaju skupinu „Umjetnost“. U UDK tablicama ona je označena brojem 7, a u BC2 tablicama označena je slovom W.

2. OPĆENITO O KLASIFIKACIJI

U svakodnevnom životu, u gotovo svim područjima ljudskog djelovanja, koristi se klasifikacija kako bi se uveo „red u kaos“. Drugim riječima, unosi se red u mnoštvo raznolikih pojmova, jedinica, ideja ili stvari sa sličnim karakteristikama. Takvo sortiranje prema sličnosti možemo naći u, primjerice, trgovinama prilikom raspoređivanja robe na policama, prilikom sortiranja boja po nijansama ili na policama s knjigama. Možemo reći da je klasifikacija temelj svakoj znanosti i ljudskoj djelatnosti u kojoj se vrši promatranje, brojanje, mjerenje, a zatim i procjenjivanje i analiziranje dobivenih rezultata.¹ Prema definiciji, klasifikacija predstavlja „razvrstavanje na temelju nekog sustava; podjelu predmeta ili pojmova na razrede, skupine, rodove, vrste, tipove, prema određenim načelima koja ovise o vrsti građe i svrsi klasifikacije.“² Formiranje razreda i skupina je veliki i odgovoran posao pa osobe koje se s time bave trebaju imati golemo znanje. U knjižničarstvu je klasifikacija dio koji pronalazimo u procesima katalogizacije. Zadaća knjižnica je prikupljanje, obrada i davanje na korištenje knjiga i druge građe. Zbog toga je „klasifikaciji potrebno pristupiti na analitički način ako se želi postići da stvorena shema bude konzistentna.“³ Temelj bibliografskih klasifikacija je organizacija znanja prema disciplinama. Disciplina predstavlja posebno područje koje se izučava, primjerice to mogu biti prirodne znanosti, društvene znanosti i slično. Te discipline se dalje dijele u poddiscipline, primjerice na matematiku, fiziku, kemiju, povijest, filozofiju ili psihologiju. Klasifikacija se može organizirati i na osnovi skupina. Skupina predstavlja „skup čiji članovi imaju nešto zajedničko“.⁴ Možemo ih podijeliti na jednostavne i složene. Jednostavne skupine imaju izravnu podjelu, a složene se formiraju povezivanjem dvaju ili više različitih pojmova (ili faseta) unutar iste skupine.⁵

„Klasifikacijski sustavi su po svojoj prirodi sistematski i logički prikaz znanja i, smatra se, bolji od abecednog popisa predmetnica zato što učimo i pamtimo informacije kategorizacijom i asocijativno, a ne po abecedi – korisnici traže predmete okupljanjem klasifikacije s normativno

---

¹ Usp. Lasić-Lazić, Jadranka. Znanje o znanju. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti, 1996. Str. 22.

² Vidi: Klasifikacija.// Proleksis enciklopedija: prva hrvatska opća i nacionalna online enciklopedija. Pro Leksis d.o.o., 2012. URL: <https://enciklopedija.carnet.hr/pretraga.aspx?upit=klasifikacija> (2012-08-05)

³Usp. McIlwaine, I.C. Univerzalna decimalna klasifikacija: upute za uporabu. Zagreb; Osijek: Lokve, 2004. Str.5

⁴ Isto

⁵ Usp. McIlwaine, I.C. Nav. dj., str. 6

kontroliranim predmetnim odrednicama kao svojevrsnom indeksu uz klasifikacijski sustav [...].“⁶

Knjižnične klasifikacije se prema obuhvatu dijele na opće i specijalne. Prema vrsti se dijele na fasetne i enumerativne. U fasetnim klasifikacijama u tablicama se navode samo jednostavni predmeti. Pojmovi se slažu u niz faseta (faset je stručna skupina ili podskupina koja je nastala primjenom jednog kriterija podjele) čijom se kombinacijom slaže predmet. U fasetnim klasifikacijama kombinacije naziva nisu dopuštene, odnosno jedan naziv zastupa jedan pojam. Primjeri fasetne klasifikacije su Ranganathanova klasifikacija (Klasifikacija s dvotočkom – Collon classification) i Blissova bibliografska klasifikacija koja je poznatija pod nazivom BC2. Enumerativne klasifikacije u tablicama nabrajaju složene pojmove, ali u oznakama ne razlikuju pojedine elemente. One koriste hijerarhijske odnose kako bi uspostavile odnos među razredima. U njima je svaki razred naveden kao glavna odrednica. Hijerarhijski odnos određuje nadređene i podređene pojmove koji čine povezane skupine ili razrede. U enumerativne klasifikacije ubrajamo Klasifikaciju kongresne knjižnice (LCC – Library Congress Classification), Deweyevu decimalnu klasifikaciju (DDC – Dewey Decimal Classification) te Univerzalnu decimalnu klasifikaciju (UDK).⁷ Knjižnice bi odabir klasifikacije trebale temeljiti na vrsti fonda koji posjeduju. BC2 je prikladna za korištenje u znanstvenim, specijalnim i fakultetskim knjižnicama, DDC je prikladna za korištenje u svim vrstama knjižnica jer pruža najbolji balans, LCC najbolje pokriva područje umjetnosti i društvenih znanosti, a UDK se smatra najboljom podlogom za znanstvene teme. Odabir klasifikacije ipak ponajviše ovisi o korisnicima. Klasifikacija bi trebala biti razumljiva i jednostavna za korištenje.⁸ U većini knjižnica klasifikacija koja se koristi je već unaprijed određena prema geografskom određenju ili zbog tradicije. Prelazak s klasifikacije na klasifikaciju je donekle isplativ kod manjih knjižnica, no kod velikih knjižnica taj dugotrajan proces predstavlja veliki financijski teret. Klasifikacijske sheme nisu stalne i nepromjenjive, neprestano se mijenjaju i nadopunjavaju. Stručne oznake u klasifikaciji mogu biti numeričke i slovne. Primjer sheme koja koristi numeričke oznake je UDK, dok je primjer klasifikacije koja koristi slovne oznake BC2.⁹

---

⁶ Usp. Leščić, Jelica. *Suvremeni sustav sadržajne obrade - integrirani sustav* URL: http://www.dksb.hr/knjiznicarstvo/materijali/00_1-2_Lescic_5.pdf (2012-08-09)

⁷ Usp. Broughton Vanda. *Broughton, Vanda. Essential classification*. London: Facet Publishing, 2004., str. 288-295

⁸ Isto

⁹ Isto

3. POVIJESNI RAZVOJ KLASIFIKACIJA: FASETNE KLASIFIKACIJE

Fasetne klasifikacije su klasifikacije koje svrstavaju pojmove u niz faseta i sastavljaju sistem za označivanje nekog predmeta kombinacijom faseta. Primjeri fasetne klasifikacije su Ranganathanova klasifikacija (Klasifikacija s dvotočkom – Collon classification) i Blissova bibliografska klasifikacija koja je poznatija pod nazivom BC2. U nastavku će biti prikazan kratak osvrt na razvoj obje klasifikacije.

3.1 Klasifikacija s dvotočkom

Shiyali Ramamrita Ranganathan (1892 – 1972) je bio indijski matematičar. Uslijed nedostatka knjižničara, počeo je raditi u novoosnovanoj knjižnici na sveučilištu u Madrasu i to je bio njegov prvi doticaj sa knjižničnim klasifikacijama. Kako bi se bolje upoznao sa poslom koji je radio, upisao je studij knjižničarstva u Londonu. Knjižničarstvo mu je bilo iznimno zanimljivo, no iznad svega su ga očarale klasifikacije. Pregledom postojećih klasifikacija, posebno DDC, imao je dojam da je u klasifikaciji došlo do „kvara“ i da ona nije iskorištena na pravi način. U njima je naišao i na brojne propuste. Slučajno se zatekao na demonstraciji Meccano seta u trgovini igračkama te je nakon nje došao na ideju da bi klasifikacijska shema trebala imati standardne jedinice koje bi se spajale simbolima. Ranganathan je odlučio napraviti novu klasifikacijsku shemu koju je nazvao Collon Classification (CC; Klasifikacija s dvotočkom). Standardne jedinice postale su tablice. Oznaka se mogla izraditi sa različitim elementima koje su spajali simboli. Nakon povratka u Madras bavio se problematikom knjižničnih klasifikacija te je razvijao CC. Iz tog razdoblja proizlaze njegove dvije najveće ostavštine – 5 zakona o knjižničarstvu (1931) te Klasifikacija s dvotočkom (1933).¹⁰ Njegovi zakoni o knjižničarstvu glase: Knjige su za korištenje, Svakom čitatelju njegova knjiga, Svakoj knjizi njezin čitatelj, Ušteda vremena čitatelju, Knjižnice su rastući organizmi. „1967. je došao do otkrića da su njegove fasetne formule strukturalne odrednice, odnosno elementi logičkih rečenica, za koje je stvorio formulu PMEST.“¹¹ U njoj je P – Personality (predmet; označava se znakom ,), M -

---

¹⁰ Usp. Dr. S.R. Ranganathan's fifty years of experience in the development of Colon Classification. Str. 2-10. URL: <http://www.isibang.ac.in/~library/portal/Pages/chp1.pdf> (2012-08-17)

¹¹ Dahlberg, Ingetraut. Načela klasifikacijske strukture: istraživanja, iskustva, zaključci. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 44, 1-4 (2001), str. 29

Matter (materijal; označava se znakom ;), E -Energy (energija/aktivnost, označava se znakom :), S -Space (mjesto; označava se znakom .), T - Time (vrijeme; označava se znakom '). PMEST je važan jer uspostavlja citatni poredak za fasete. Klasifikacija s dvotočkom (CC) se sastoji od 42 glavna razreda, a za slaganje oznake koristi slova i brojeke. Krasi ju izrazita gostoljubivost prema novim terminima. Danas se koristi u specijalnim i akademskim knjižnicama u Indiji. ¹²

3.2 Blissova klasifikacija

Blissova bibliografska klasifikacija je drugi primjer fasetne klasifikacije. Autor klasifikacije je knjižničar iz New Yorka - Henry Evelyn Bliss. Cijeli svoj život posvetio je proučavanju i razvijanju klasifikacija. Želio je stvoriti klasifikaciju koja će se temeljiti na logičkim načelima i koja će biti sveobuhvatna. Između 1940. i 1953. godine u SAD-u je počelo izlaziti prvo izdanje njegove klasifikacije koja se zvala The Bibliographic Classification (BC1). Nakon Blissove smrti 1955. godine pojavili su se problemi. Nije postojala ni jedna institucija koja bi preuzela brigu za održavanje klasifikacije, a zbog malog odaziva BC1 prestala se koristiti i u Americi. Izdavač prvog izdanja, H.W. Willson, sva je prava prenio na Britansko udruženje Blissove klasifikacije koje je djelovalo kao neprofitna organizacija. Ono ubrzo postaje Udruženje Blissove klasifikacije (Bliss Classification Association – BCA) i preuzima brigu oko održavanja klasifikacije. 1967. godine BCA pod vodstvom Jacka Millsa, i uz pomoć Grupe za istraživanje klasifikacija (CRG), započinje radikalnu reviziju BC1. 1977. godine tiskan je prvi svezak novog, dopunjenog izdanja klasifikacije poznatije pod imenom BC2, čiji su glavni urednici bili Jack Mills i Vanda Broughton. BC2 ima 26 glavnih skupina koje se označavaju slovima. Klasifikacija još uvijek nije dovršena. Najviše se koristi u fakultetskim, znanstvenim i specijalnim knjižnicama u Velikoj Britaniji, državama Commonwealtha, Australiji i Africi. ¹³

---

¹² Usp. Collon Classification. URL:

<http://xa.yimg.com/kq/groups/1392795/808617269/name/Library+Classification+Theory+Unit-13.pdf> (2012-08-17)

¹³ Usp. Broughton, Vanda. Klasifikacija za 21. stoljeće: načela i struktura Blissove bibliografske klasifikacije. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 44, 1-4 (2001), str. 38-51.

4. UDK KLASIFIKACIJA

UDK (Univerzalna decimalna klasifikacija) je opća enumerativna klasifikacijska shema. Ovu izrazito svestranu klasifikacijsku shemu izradili su Paul Otlet i Henri La Fontaine na temelju Deweyjeve decimalne klasifikacije od koje su preuzeli jednostavno označivanje u skupinama od 0 do 9. Novina je bila i uvođenje niza sintaktičkih oznaka te uvođenje općih i pomoćnih tablica, što je dovelo do lakšeg iskazivanja međuodnosa među pojmovima. Prvo potpuno izdanje klasifikacije izašlo je 1905. godine. Radni jezici UDK su engleski, francuski i njemački.¹⁴ Danas je „jedan od najraširenijih klasifikacijskih sustava koji se koristi u knjižnicama, dokumentacijskim centrima, arhivima, primarnim i sekundarnim publikacijama.“¹⁵ Koristi se u više od 130 zemalja diljem svijeta te je objavljen na 40-ak različitih jezika. Brigu o održavanju UDK klasifikacijske sheme vodi UDK konzorcij.¹⁶ Postoje različite vrste izdanja UDK tablica – od džepnih izdanja koja sadrže oko 4.000 jedinica, do proširenih izdanja.

4.1 Povijest klasifikacije

Sami počeci klasifikacije vežu se uz kraj 19. stoljeća te uz imena dva belgijska pravnik – Paula Otleta i Henrija La Fontainea. Otlet i La Fontaine pokušali su izraditi svjetsku bibliografiju svega što je bilo napisano nakon izuma Gutenbergova stroja. Svoj projekt nazvali su *Repertoire bibliographique universel* (Univerzalni bibliografski popis). Cilj je bio napraviti katalog na listićima i organizirati ga na stručnoj osnovi. Dok su radili na svom projektu, privukla ih je Deweyjeva decimalna klasifikacija (DDC) koja je nudila velike mogućnosti proširenja i preinaka. Nju su uzeli kao polazišnu klasifikaciju te su je prilagodili svojim potrebama dodavši pomoćne tablice i mogućnost sinteze. To je dovelo do fleksibilnosti UDK. Prvo izdanje UDK tablica izlazilo je od 1905. do 1907. godine na francuskom jeziku. Sadržavalo je 33.000 jedinica dok je abecedno kazalo imalo oko 38.000 jedinica. Drugo izdanje izlazilo je između 1927. i 1933. godine i bilo je dvostruko opsežnije od prethodnog izdanja, a radni jezici s koji su se tada

---

¹⁴ Usp. McIlwaine, I.C. Nav. dj Str.1

¹⁵ Univerzalna decimalna klasifikacija (UDK) // Proleksis enciklopedija: prva hrvatska opća i nacionalna online enciklopedija. Pro Leksis d.o.o., 2012. URL: <https://enciklopedija.carnet.hr/natuknica.aspx?ID=65882&upit=udk&tip=t> (2012-08-05)

¹⁶ Usp. UDC Consortium: About Universal Decimal Classification .URL: <http://www.udcc.org/about.htm> (2012-08-05)

koristili bili su francuski, njemački i engleski. Za izdavanje drugog izdanja bio je zadužen Institut International de Bibliographie (Međunarodni bibliografski institut – IIB) sa sjedištem u Bruxellesu, Belgija. Njegovi utemeljitelji bili su Otlet i La Fontaine koji su kao prvotni cilj Instituta zamislili preuzimanje odgovornosti za izradu bibliografskog popisa. 1931.godine Međunarodni bibliografski institut se nakon brojnih promjena seli u Deventer (Nizozemska) te mijenja ime u International Institute of Documentation (Međunarodni institut za dokumentaciju – IID). 1937. godine Institut se ponovno seli, ovaj put u Den Haag i pri tome mijenja ime u Federation International de Documentation (Međunarodna federacija za za dokumentaciju – FID). Danas je taj institut poznatiji pod imenom International Federation for Information and Documentation (Međunarodna federacija za informaciju i dokumentaciju -IFID).¹⁷ Tijekom godina, uporaba UDK se proširila pa je „FID zajedno s izdavačima nizozemskog, engleskog, francuskog, japanskog i španjolskog izdanja osnovao novu organizaciju – UDK konzorcij (UDCC).“¹⁸ 1992. godine UDK konzorcij preuzima vlasništvo nad UDK. Zadaća UDCC je kontroliranje svih izdanja i prijevoda klasifikacije te briga o njegovom razvoju i osuvremenjivanju. Također, UDCC održava i podatkovnu bazu poznatu pod nazivom Glavna uputna datoteka UDK (Master Reference File – MRF). Baza je dostupna od 1993. godine i održava se na engleskom jeziku u Kraljevskoj knjižnici u Den Haagu. Sadrži više od 61.000 jedinica. Za njezino korištenje potrebno je imati licencu. UDK konzorcij jednom godišnje „najčešće krajem godine, izdaje publikaciju pod nazivom Extension & corrections to the UDC u kojoj su navedene dopune i promjene unutar UDK.¹⁹ Danas se UDK koristi u više od 130 zemalja svijeta i objavljen je na 40-ak jezika. Koristi se za bibliografske i dokumentacijske svrhe u raznolikim knjižnicama (specijalne, znanstvene, tehničke i opće knjižnice), primjerice u Knjižnici Ministarstva obrane u Ujedinjenom Kraljevstvu i u knjižnici Kraljevskog koledža za znanost i tehnologiju.²⁰ U nekim zemljama UDK je glavna klasifikacijska shema pa se koristi i u nacionalnim katalozima i bibliografijama.

---

¹⁷ Usp. McIlwaine, I.C. Nav.dj Str.1-3

¹⁸ UDC Consortium: About Universal Decimal Classification .URL: <http://www.udcc.org/about.htm> (2012-08-05)

¹⁹ Usp. Univerzalna decimalna klasifikacija: hrvatsko džepno izdanje. / prevela Jelica Leščić. Zagreb: Naklada Nedićko Dominović, 2003. Str. 4

²⁰ Usp. McIlwaine, I.C. Nav. dj Str.12

4.2 Struktura klasifikacije

UDK klasifikacija se sastoji od brojevanih oznaka i ima 10 glavnih skupina koje se označavaju brojevima od 0 do 9. Glavne skupine se dalje na dijele podskupine. Za oznake se koriste arapski brojevi ili niz arapskih brojeva uz ostale odobrene UDK simbole u skladu s decimalnim sustavom. „Numerička oznaka se proširuje kao decimalni razlomak i održava hijerarhijsku razinu. Svaki broj tretira se kao decimalni broj i to se odražava na redoslijed uvrštavanja.“²¹ Zbog svoje hijerarhičnosti je vrlo kruta, a što je hijerarhijska struktura složenija teže je premostiti uzrokovane nelogičnosti.²² UDK se sastoji od dvije vrste tablica - glavnih tablica i pomoćnih tablica te od abecednog kazala. Glavne tablice podijeljene su u deset skupina i svaka od tih skupina se označava jednoznamenkastim brojem. Glavne skupine se dalje dijele na podskupine koje su dvoznamenkaste. Svaka iduća podjela skupine je za jednu znamenku duža. Prvih deset skupina dijeli se na:

- 0 Općenito. Znanost i znanje. Organizacija. Informacija. Dokumentacija. Knjižničarstvo. Institucije. Publikacije
- 1 Filozofija. Psihologija
- 2 Religija. Teologija
- 3 Društvene znanosti. Statistika. Politika. Ekonomija. Trgovina. Pravo. Vlada. Vojni poslovi. Socijalna skrb. Osiguranje. Obrazovanje. Folklor
- 4 [Slobodna skupina]
- 5 Matematika i prirodne znanosti
- 6 Primijenjene znanosti. Medicina. Tehnologija
- 7 Umjetnost. Rekreacija. Zabava. Sport
- 8 Jezik. Lingvistika. Književnost
- 9 Geografija. Biografije. Povijest

Skupina 4 je za sada slobodna jer je lingvistika preseljena uz književnost u skupinu 8.²³ „Podskupine navode određeni pojmove zastupljene dužim brojevima“²⁴. Primjerice, dvoznamenkasta skupina 73 Kiparstvo i srodne umjetnosti dalje se dijeli na troznamenkaste skupine 730 Skulptura općenito. Kiparstvo, 737 Numizmatika. , 738 Keramika. Lončarstvo., 741/745 Crtanje., 745/749 Industrijska i kućna umjetnost i obrti. Primijenjene umjetnosti.

---

²¹ McIlwaine, I.C. Nav.dj Str.10

²² Usp. Svenonius, E. Intelektualne osnove organizacije informacija. Lokve: Benja, 2005. Str. 134.

²³ Usp. Univerzalna decimalna klasifikacija: hrvatsko džepno izdanje. / prevela Jelica Leščić. Zagreb: Naklada Nedičko Dominović, 2003. Str. 12

²⁴ Isto

Skupine koje imaju kraći broj su nadređene skupine, dok su skupine označene dužim brojevima podređene i označavaju specifičnost. Pomoćne tablice se sastoje od općih i specijalnih pomoćnih oznaka te su slične glavnim tablicama. Opće pomoćne oznake se mogu primjenjivati u svim glavnim tablicama, a specijalne pomoćne oznake samo u pojedinim skupinama. Od glavnih tablica razlikuju ih vlastiti simboli koji prethode broju. Svakoj skupini u glavnim tablicama moguće je dodati pomoćne oznake. Opće pomoćne oznake mogu se podijeliti na:

Opće pomoćne oznake za jezik → simbol = (znak jednakosti) ; označavaju jezik ili lingvistički oblik dokumenta čiji je predmet označen glavnim UDK brojem (npr. =163.42 Hrvatski jezik).

Opće pomoćne oznake za oblik → simbol (0...) (okrugla zagrada nula) ; označavaju oblik dokumenta koji je označen glavnim UDK brojem (npr. (046) Novinski članci).

Opće pomoćne oznake za mjesto → simbol (1/9) (okrugla zagrada jedan do devet) ; označavaju geografsko područje ili lokalitet predmeta označenog glavnim UDK brojem (npr. (3) Mjesta antičkog svijeta ili (540) Indija. Republika Indija).

Opće pomoćne oznake za rase, etničke skupine i narode → simbol (=...) (zagrada znak jednakosti) ; označavaju nacionalne ili etničke aspekte predmeta označenog glavnim UDK brojem (npr. (=11) Germanske rase i narodi).

Opće pomoćne oznake za vrijeme → simbol „...“ (dvostruki navodnici) ; označavaju datum ili vremenski raspon predmeta koji je označen glavnim UDK brojem (npr. „00“ Prvo stoljeće ili „321“ Proljeće).

Opće pomoćne oznake za opće karakteristike se ne mogu koristiti samostalno, odnosno uvijek se dodaju glavnom broju ili oznaci koja izražava predmet koji se označuje. Dalje se dijele na:

Opće pomoćne oznake za svojstva → simbol -02 (crtica nula dva) ; najnoviji odjeljak unutar UDK koji se koristi za raspoređivanje malog broja termina koji ne bi mogli biti opće primijenjeni u klasifikaciji (npr. 023 Svojstva oblika. Jednodimenzionalno, linija, linearan, u obliku simbola. Dvodimenzionalno. Ravnina. Ravan. Trodimenzionalno. Čvrsto. Stanje rubova. Stanje površine. Oblik).

Opće pomoćne oznake za materijale → simbol -03 (crtica nula tri) ; označavaju materijale ili sastojke od kojih su predmeti načinjeni (npr. 034 Metali).

Opće pomoćne oznake za osobe i osobne karakteristike → simbol -05 (crtica nula pet) ; označavaju osobe o kojima se radi ili njihove karakteristike (npr. 057 Osobe prema zanimanju, poslu, zaradi, obrazovanju).²⁵ Opće i specijalne pomoćne oznake se uz pomoć znakova za povezivanje kombiniraju s glavnim brojevima. Znakovi za povezivanje su + (povezuje dva ili

---

²⁵ Usp. McIlwaine, I.C. Nav. dj Str. 66-80

više odvojena UDK broja), / (znak za uzastopno proširenje; povezuje prvi i zadnji u nizu uzastopnih UDK brojeva), : (povezuje dva ili više UDK brojeva, a razlika od simbola + i / je u tome što više ograničava nego što proširuje predmete koje povezuje), :: (koristi se kako bi označila da je pojam koji se nalazi iza :: u podređenom odnosu prema pojmu koji prethodi :: te se cijela oznaka tada smatra cjelinom), [ ] (koriste se za podgrupiranje unutar složene kombinacije unutar UDK brojeva), * (uvodi oznake izvan UDK sustava), A/Z (koristi se za izravno abecedno označivanje).²⁶

Prilikom slaganja UDK oznake ide se od općeg prema specifičnom i oznaka je često izrađena kako bi izrazila hijerarhiju. Primjerice:

- 5 Prirodne znanosti
- 51 Matematika
- 52 Astronomija
- 53 Fizika
- 54 Kemija
- 55 Geoznanosti. Geologija. Meteorologija
- 56 Paleontologija
- 57 Biološke znanosti općenito
- 572 Antropologija
- 572.9 Specijalna antropologija. Etnologija. Pojedine rase

Oznake mogu biti proširene uporabom općih pomoćnih oznaka za etničke skupine i narode.

Primjerice:

572.9(=81/82) Sjevernoamerički i srednjeamerički Indijanci

Proširenje oznake moguće je i uz uporabu dvotočke:

572.9(=512.3):572.525 Boja očiju mongolskih naroda

Za proširenje oznake može se upotrijebiti i pomoćni broj s .0, primjerice:

572.781.017.6 Razvoj ljudskog kostura²⁷

---

²⁶ UDC: Summary. URL: <http://www.udcc.org/udccsummary/php/index.php?lang=hr> (2012-08-05)

²⁷ Usp. McIlwaine, I.C. Nav.dj Str. 119

5. BLISSOVA KLASIFIKACIJA

Blissova klasifikacija (BC2 ili Bliss) je primjer potpuno fasetne klasifikacijske sheme. Za izradu ove klasifikacijske sheme zaslužan je Henry Evelyn Bliss. Prva verzija, poznatija pod imenom BC, izlazila je između 1940. i 1953. godine. Revidirano izdanje, poznatije kao BC2, počelo je izlaziti 1977. godine. Struktura klasifikacije je veoma detaljna i široka, a razlog tome je veliki broj glavnih skupina i kategorija. Zbog svoje detaljnosti prikladna je za korištenje u knjižnicama i informacijskim službama. Jednostavna i jasno razrađena struktura omogućava lakše dodavanje predmeta unutar klasifikacije. Vokabular je sveobuhvatan u svim razredima pa se zbog toga kratkim notacijama može izraziti puno detalja, a klasifikatorima se omogućava dubina indeksiranja po želji. Najviše se koristi u fakultetskim, specijalnim i znanstvenim knjižnicama. BC2 počinje slovima i ima 26 glavnih skupina.²⁸

5.1 Povijest klasifikacije

Idejni začetnik i utemeljitelj Blissove klasifikacije bio je Henry Evelyn Bliss. Knjižničar iz New Yorka posvetio je cijeli svoj život izučavanju klasifikacija. Njegova ideja o novoj klasifikacijskoj shemi pod nazivom The Bibliographic Classification objavljena je u Library Journal 1910. godine.²⁹ On je želio stvoriti klasifikaciju koja će se temeljiti na logičkim načelima i koja će biti sveobuhvatna, a mogla bi se koristiti u knjižnicama. Vjerovao je da znanje treba biti organizirano tako da bude dosljedno sa znanstvenim i obrazovnim konsenzusom pa je stoga svoju klasifikaciju temeljio na hijerarhičnosti.³⁰ Jedno od temeljnih načela kojima se vodio bilo je načelo podređenosti. Svaki pojedini predmet podređivao bi se glavnom u određenoj skupini. Prvo izdanje klasifikacije, poznatije pod imenom BC1, izlazilo je između 1940. i 1953. godine u SAD-u u četiri sveska.³¹ 1955. godine Bliss umire. Nakon njegove smrti nije postojala institucija koja bi održavala klasifikaciju. Njezin je opstanak bio upitan, a u prilog tome išla je i činjenica da se klasifikacija prestala koristiti u Americi. H.W.Wilson, izdavač prvog izdanja izvorne

---

²⁸ Bliss Classification Association: The Bliss Bibliographic Classification : history & description / 1998-2007. URL: <http://www.blissclassification.org.uk/bchist.shtml> (2012-08-16)

²⁹ Drobnicki, John A. Bliss: The Man and the Classification. // [s.n.], 1996. ERIC. URL: <http://www.eric.ed.gov/PDFS/ED396758.pdf> (2012-08-16)

³⁰ Rafferty, Pauline. The Representation of Knowledge URL: http://aber.academia.edu/PaulineRafferty/Papers/486840/The_representation_of_knowledge_in_library_classification_schemes (2012-08-16)

³¹ Bliss Classification Association: The Bliss Bibliographic Classification : history & description / 1998-2007. URL: <http://www.blissclassification.org.uk/bchist.shtml> (2012-08-16)

klasifikacijske sheme, prenio je sva prava na Britansko udruženje Blissove klasifikacije. Udruženje je bilo organizirano kao neprofitna organizacija čiji su članovi bili korisnici Blissove klasifikacije. Ono ubrzo postaje Udruženje Blissove klasifikacije (Bliss Classification Association – BCA). BCA je preuzela održavanje klasifikacije. Tijekom 50-ih i 60-ih godina radili su brojne manje revizije i korekcije na originalnoj shemi, no bilo je jasno da to nije dovoljno. 1967. godine BCA pod vodstvom Jacka Millsa započinje radikalnu reviziju BC1. U rad se uključila i Grupa za istraživanje klasifikacija (Classification Research Group – CRG) kojoj su pripadali vodeći stručnjaci toga doba iz područja knjižničarstva i arhivistike.³² Revidirano izdanje klasifikacije inicirao je Jack Mills. Njegova je zamisao bila da se BC tiska u 22 dijela, pri čemu bi jedan volumen sadržavao jedan ili dva predmeta. Jedna od glavnih odlika novog izdanja bili su pažljivo i detaljno razrađeni razredi. 1977. godine tiskan je prvi svezak novog, dopunjenog izdanja klasifikacije poznatije pod imenom BC2. Urednici su bili Jack Mills i Vanda Broughton.³³ Sve izmjene unutar BC2 objavljuju se u biltenu BCA. BC2 je još uvijek nedovršena. Do sada je izašlo 15 svezaka. „Zadnji tiskani svezak bio je iz skupine Umjetnost (class W, The Arts).“³⁴ Ova klasifikacija pruža velike mogućnosti, no još uvijek nije prepoznata na pravi način. Danas se koristi u 90-ak knjižnica u Velikoj Britaniji, državama Commonwealtha, Australiji i Africi. Njezini korisnici su uglavnom fakultetske, znanstvene i specijalne knjižnice.

---

³² Usp. Broughton, Vanda. Klasifikacija za 21. stoljeće: načela i struktura Blissove bibliografske klasifikacije. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 44, 1-4 (2001), str. 38-51.

³³ Usp. Bliss Classification Association: The Bliss Bibliographic Classification : history & description / 1998-2007. URL: <http://www.blissclassification.org.uk/bchist.shtml> (2012-08-16)

³⁴ Hunter, Eric J. : Classification made simple: an introduction to Knowledge Organization and Information Retrieval. England; USA: Ashgate Publishing Company, 2009., str. 70.

5.2 Struktura klasifikacije

BC2 započinje slovima i ima 26 glavnih skupina. Pojmovi su razvrstani u kategorije analitičko-sintetičkim ispitivanjem znanja. Analiza polazi od općeg prema specifičnom. Sinteza ima suprotan redoslijed. Na taj način nastaju jednostavni pojmovi koji se lako uklapaju u složene pojmovne cjeline. Redoslijed osnovnih skupina odgovara izvornoj Blissovoj shemi. Logični, razvojni slijed započinje prirodnim znanostima (matematika, fizika, kemija), nastavlja se razredima koji se odnose na čovjeka (antropologija, medicina, psihologija, sociologija...), a završava sa ljudskim aktivnostima (ekonomija, umjetnost, glazba, književnost, pravo itd.).³⁵

Glavnih 26 skupina podijeljene su na sljedeći način:

A-AL	Filozofija
AM/AX	Matematika
AY	Opća znanost
B/D	Fizikalne znanosti
B	Fizika
C	Kemija
D	Astronomija i geologija
E/G	Biologija
E	Općenito i mikrobiologija
F	Botanika
G	Zoologija
H/I	Humanističke znanosti
HA	Antropologija
HB/HZ	Medicina
I	Psihologija i psihijatrija
J	Obrazovanje
K	Sociologija
L/O	Povijest i pomoćne povijesne znanosti
P	Religija
Q	Socijalna skrb
R	Politika i upravljanje
S	Pravo

---

³⁵ Usp. Broughton, Vanda. Nav. dj str. 38-51.

T	Ekonomija, biznis, menadžment
U	Tehnologija, industrija, proizvodnja
V	Lijepo umjetnosti; umjetnost, arhitektura, glazba
W/Y	Jezik i književnost
Z	Bibliografija

Redosljed unutar osnovnih skupina slaže se prema standardnim kategorijama. Te kategorije su: **Stvar** (koristi se za slaganje najjednostavnijih oznaka; ova kategorija sadrži uglavnom fizičke objekte i može se koristiti za kombinaciju različitih objekata).

Vrsta (sadrži široke grupacije općih pojmova; ukazuje na opći odnos rod-vrsta).

Dio (prikazuje podsustave za objekte, primjerice bicikl ima podsustave za gume, kotače, pedale, kočnice itd.).

Svojstvo (označava glavna svojstva i obilježja objekata, primjerice svojstvo za bicikl može biti njegova vrsta – planinski, trkaći, a obilježje može biti njegova brzina ili masa).

Materijal (predstavlja sirovine, komponente i materijale koji opisuju objekt; primjerice kuća se sastoji od zidova, vrata, prozora, krova, a oni se sastoje od materijala – opeka, crijep, staklo, drvo).

Proces (predstavlja djelovanje unutar entiteta ili sustava; tu se uglavnom radi o neprijelaznim glagolima).

Radnja (odnosi se na pojmove koji su nastali izvan klasifikacije; odnosi se na prijelazne glagole).

Proizvod (predstavljaju rezultate rada ili procesa; ova kategorija je uglavnom ograničena na područje tehnologije, a odsutna je u području društvenih znanosti, humanističkih znanosti i umjetnosti).

Nusproizvod (ima iste značajke kao i proizvod).

Primatelj radnje (veže se uz proizvod i najvećim dijelom se odnosi na područje tehnologije).

Vršitelj radnje (predstavlja osobe ili stvari uz pomoć kojih se vrše određene radnje, primjerice vršitelj radnje može biti kirurg koji izvodi operaciju, ali to mogu biti i instrumenti uz pomoć kojih se izvodi operacija).

Prostor (odnosi se na bilo koje geografske ili političke prostore, primjerice planine u SAD-u).

Vrijeme (odnosi se na povijesno ili kronološko vrijeme: primjerice srednji vijek, dan, tjedan...)³⁶

---

³⁶ Isto

Identificiranjem kategorija unutar predmeta nastaje faseta. Pojmovi sadržani u fasetama se dalje mogu razvrstavati prema načelu podjele. Kombinacija termina unutar tablica nije dozvoljena pa se svaki pojam zastupa jednostavnim terminom. BC2 oznaka se gradi slaganjem unaprijed izrađenih notacija prema redoslijedu kategorija koje su izrađene za glavne skupine. Slova se grupiraju u tročlane skupine. Primjeri:

Ukoliko želimo pronaći knjigu o Versailleskom miru tražiti ćemo na sljedeći način:

M Povijest Europe
MD Povijest Europe u 20. stoljeću
MDO Prvi svjetski rat
MDOP Mir, konferencije i ugovori ³⁷

Nezaposlenost u ruralnim zajednicama u Indiji

KMU R Ruralne zajednice
KOM Nezaposleni
KVQ E Indija

Konačna oznaka izgleda ovako: KVQ EOM MUR

Rad sa roditeljima i djecom predškolskog uzrasta

QBC P Partnerstvo
QE Socijalna služba
QKP Roditelji
QLP Djeca predškolskog uzrasta

Konačna oznaka izgleda ovako: QLP KPB CP³⁸

---

³⁷ Our classification system. The bishop library. URL: <http://www.bishopg.ac.uk/docs/Library/Bliss.pdf> (2012-08-17)

³⁸ Bliss Classification Association: The Bliss Bibliographic Classification: using the scheme. URL: <http://www.blissclassification.org.uk/bcclass.shtml> (2012-08-17)

6. USPOREDBA KLASIFIKACIJA NA PODRUČJU „UMJETNOST“

U UDK klasifikacijskoj shemi skupina „Umjetnost“ nalazi se u razredu 7. Osim umjetnosti, u razredu 7 nalaze se rekreacija, zabava i sport. „Skupina 7 počinje vrlo razrađenim i opsežnim rasporedom koji navodi pomoćne podjele koje se primjenjuju u cijeloj skupini 7, osim u 77 fotografija. Specijalni pomoćni brojevi označavaju estetiku, oblik i značajke predmeta, tehnike, alate, opremu i smještaj, materijale i zaštitu, čuvanje i reproduciranje.“³⁹ Podjela na 7.023 navodi materijale koji se koriste u arhitekturi, slikarstvu i kiparstvu. Primjerice vodene boje označuju se oznakom 7.023.2-035.676.332.2. Oznaka 7.03 označava razdoblja, faze, stilove i utjecaje u umjetnosti. Primjeri oznaka su 7.037.4 Dadaizam ili 7.038.6 Postmodernizam. Ukoliko želimo označiti pojedine umjetnike to možemo učiniti na sljedeći način:

7   Michelangelo
7.034   Renesansni umjetnici
(450)   Italija

Konačna oznaka: 7.034 (450) MICHELANGELO

„Važno je odlučiti se za željeni redoslijed navođenja elemenata UDK oznake i nastojati odluku dosljedno provoditi u cijeloj skupini tako da korisnik može shvatiti jesu li svi umjetnici raspoređeni u jasnom abecednom redoslijedu pod umjetničkom formom ili po zemljama ili po razdobljima. Odluku treba zabilježiti u normativnoj datoteci.“⁴⁰

Skupina 71 označava prostorno planiranje, skupina 72 arhitekturu, skupina 73 kiparstvo i srodne umjetnosti, skupina 74 crtanje, skupina 75 slikarstvo, skupina 76 grafičku umjetnost, skupina 77 fotografiju i kinematografiju, a skupina 78 glazbu.

Primjeri:

711.455-167(210.5)	Širenje morskih ljetovališnih kupališta
752.826.011.23:791.862	Prilazi arenama za borbu s bikovima
745.51:645.451	Ormari kao djela umjetničke stolarije
75.021.333	Fresko slikarstvo
766:659.133.1	Dizajn plakata
77.044:656.1.08	Fotografije cestovnih i prometnih nesreća
784.087.68.092	Natjecanje zborova

---

³⁹ McIlwaine, I.C. Nav.dj str. 145

⁴⁰ McIlwaine, I.C.. Nav.dj ., str. 147

Prilikom slaganja oznaka često se koriste specijalni pomoćni brojevi kako bi se željeni predmet opisao što preciznije i točnije. Uglavnom se koristi pomoćni broj .0.

U Blissovoj klasifikacijskoj shemi umjetnost se označava slovom W. Ova skupina ima 2 glavne funkcije: služi knjižnicama za klasifikaciju zbirki te za opis unosa koji se unose u kataloge ili bibliografije. U BC2 predmeti se mogu klasificirati na nekoliko različitih načina. Primjerice, akvarel Kalighatskog krajolika 19. stoljeća može se klasificirati kao: Slikarstvo – Akvarel – Krajolici – Indija – 19.stoljeće - Kalighat , no isto tako klasificirati se može i kao: Indijska umjetnost – Slikarstvo – Krajolici – Akvarel – 19.stoljeće – Kalighat. Iz ovog primjera može se napraviti 720 različitih varijacija prema kojima je moguće klasificirati. Ipak, prema prihvaćenim pravilima konačna klasifikacija biti će ovakva: Skupna W – Slikarstvo – Akvarel – Krajolici – Indija – 19.stoljeće – Kalighat. Primjeri oznaka u skupini W-Umjetnost:

Slike nizozemskih krajolika inspirirane Italijom (17.stoljeće): izložba održana u Dulwich umjetničkoj galeriji

WK	Slika
WBG	Krajolik
W9JU	Nizozemska
W8J	17. stoljeće
W29 W9I	Talijanski utjecaj
WC2Y	izložba + mjesto održavanja

Oznaka se slaže na sljedeći način: WK – WBG (ispušta se W) – W9JU (ispušta se W) – W8J (ispušta se W8) – W29 W9I (ispušta se W) – WC2Y (ispušta se WC, dodaje se JDU za glavni grad + ime galerije A/Z).

Konačna oznaka izgleda ovako: WKB G9J UJ22 9W9 I2Y JDU

Mavo: japanski umjetnici i avangarda, 1905 - 1931.

WC	Likovna umjetnost
WAS	Japan
W8N B	Prva polovica 20.stoljeća
M	oznaka za naziv; Mavo

Oznaka se slaže na sljedeći način: WC – WAS (ispušta se W) – W8N B (ispušta se W8) – M

Konačna oznaka izgleda ovako: WCA SNB M

Grupni rimski portreti: grobni reljefi u kasnoj Republici i ranom Carstvu

WL   Skulpture
WLP   Reljefne skulpture
WBH J   Grupni portreti
WBH W   Nadgrobni spomenici
W7V   Drevni Rim
W77 KL   Druga polovica 1.st. pr. Kr

Oznaka se slaže na sljedeći način: WLP – WBHJ (ispušta se W) – WBH W (ispušta se W) – W7V (ispušta se W) – W77 KL (ispušta se W77)

Konačna oznaka izgleda ovako: WLP BHJ BHW 7VK L ⁴¹

---

⁴¹ Usp. Mills, Jack; Broughton, Vanda. Bliss bibliographic classification: class W: the arts. London [etc.]: Strauss GmbH, 2007. URL: http://books.google.hr/books?id=AkkyQ82GLgcC&pg=PR36&lpg=PR36&dq=bliss+classification+w+arts&source=bl&ots=MuWZJ7NFQM&sig=hFBJ4cttPmPtLiCgX4LWO-slKWA&hl=en&sa=X&ei=e3YBUJznA8vE4gTen-CACA&redir_esc=y#v=onepage&q=bliss%20classification%20w%20arts&f=false (2012-08-19)

7. ZAKLJUČAK

Cilj ovog rada bio je prikazati dvije različite klasifikacije – UDK i BC2 te način na koji svaka od njih označava skupinu „Umjetnost“. Klasifikacije su još uvijek nedovršene te se neprestano razvijaju i usavršavaju kako bi što bolje odgovarale potrebama korisnika. Za nastanak i razvoj klasifikacija možemo zahvaliti teoretičarima i knjižničarima koji su svoj život posvetili proučavanju i razvijanju klasifikacija. Najpoznatiji od njih su Melvil Dewey, Henry Evelyn Bliss, Paul Otlet, Henri La Fontaine i Shiyali Ramamrita Ranganathan. Univerzalna decimalna klasifikacija (UDK) je primjer enumerativne klasifikacijske sheme. To znači da u tablicama nabraja složene pojmove, ali u svojim oznakama razlikuje pojedine elemente. UDK je prvotno zamišljena kao klasifikacija za opis sadržaja i izradu bibliografskih popisa, no ona je nadživjela svoju prvotnu funkciju te je općeprihvaćena kao klasifikacija za redanje na police u knjižnicama zbog svoje jednostavnosti i funkcionalnosti. UDK je prihvaćena u više od 130 zemalja svijeta, a tome je zasigurno pridonijela i činjenica da je stvorena u Europi. Osim u Europi, dobro je prihvaćena i u Americi jer je izrasla iz DDC koja je nastala upravo tamo. Blissova bibliografska klasifikacija (BC2) je primjer fasetne klasifikacijske sheme. To znači da u tablicama navodi jednostavne termine. Pojmovi se slažu u niz faseti i sastavljaju sistem za označivanje nekog predmeta kombinacijom faseti. Fasetne klasifikacije počele su se razvijati nakon enumerativnih pa je njihova prihvaćenost nešto manja. Razlog tome leži i u činjenici da je većina knjižnica građu obrađivala prema postojećim klasifikacijama pa im je prebacivanje na neki drugi način klasificiranja predstavljalo veliki trošak i gubitak vremena. Fasetne klasifikacije razvijane su na način da budu što razumljivije korisnicima. Prvotno izdanje Blissove klasifikacije poznatije pod nazivom BC1 je potpuno revidirano. Revidirano izdanje poznatije je pod nazivom BC2. Novo izdanje počelo je izlaziti u svescima 1977. godine i još uvijek nije dovršeno. BC2 se koristi u oko 90 knjižnica, prvenstveno u Velikoj Britaniji, Africi i Australiji. U UDK tablicama svi razredi se označavaju brojevima, dok se kod BC2 označavaju slovima. U UDK tablicama „Umjetnost“ se nalazi u razredu 7, a u BC2 skupinu „Umjetnost“ nalazimo u razredu W. Obje klasifikacije na veoma detaljan način razrađuju glavne skupine i podskupine te su dobar izbor klasifikacijskih shema. No ipak, svaka knjižnica bi trebala odabrati koja klasifikacija joj bolje odgovara s obzirom na fond i korisnike.

8. POPIS LITERATURE

1. Bliss Classification Association
URL: <http://www.blissclassification.org.uk/index.shtml> (2012-08-10)
2. Bliss Classification Association: The Bliss Bibliographic Classification : history & description / 1998-2007.
URL: <http://www.blissclassification.org.uk/bchist.shtml> (2012-08-16)
3. Bliss Classification Association: The Bliss Bibliographic Classification: using the scheme.
URL: <http://www.blissclassification.org.uk/bcclass.shtml> (2012-08-17)
4. Broughton, Vanda. Essential classification. London: Facet Publishing, 2004.
5. Broughton, Vanda. Klasifikacija za 21.stoljeće: načela i struktura Blissove bibliografske klasifikacije. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 44, 1-4 (2001), str. 38-51.
6. Collon Classification.
URL: <http://xa.yimg.com/kq/groups/1392795/808617269/name/Library+Classification+Theory+Unit-13.pdf> (2012-08-17)
7. Dahlberg, Ingetraut. Načela klasifikacijske strukture: istraživanja, iskustva, zaključci. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 44, 1-4 (2001), str. 26-37.
8. Drobnicki, John A. Bliss: The Man and the Classification. // [s.n.], 1996. ERIC.
URL: <http://www.eric.ed.gov/PDFS/ED396758.pdf>
9. Dr. S.R. Ranganathan's fifty years of experience in the development of Colon Classification.
URL: <http://www.isibang.ac.in/~library/portal/Pages/chp1.pdf> (2012-08-17)
10. Hunter, Eric J. : Classification made simple: an introduction to Knowledge Organization and Information Retrieval. England; USA: Ashgate Publishing Company, 2009.
11. Klasifikacija. // Proleksis enciklopedija: prva hrvatska opća i nacionalna online enciklopedija. Pro Leksis d.o.o., 2012.
URL: <https://enciklopedija.carnet.hr/pretraga.aspx?upit=klasifikacija> (2012-08-05)
12. Lasić-Lazić, Jadranka. Znanje o znanju. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti, 1996.
13. Leščić, Jelica. Suvremeni sustav sadržajne obrade - integrirani sustav
URL: http://www.dksb.hr/knjiznicarstvo/materijali/00_1-2_Lescic_5.pdf (2012-08-09)
14. McIlwaine, I.C. Univerzalna decimalna klasifikacija: upute za uporabu. Zagreb; Osijek: Lokve, 2004.

15. Mills, Jack; Broughton, Vanda. Bliss bibliographic classification: class W:the arts. London [etc.]: Strauss GmbH, 2007.
URL: http://books.google.hr/books?id=AkkyQ82GLgcC&pg=PR36&lpg=PR36&dq=bliss+classification+w+arts&source=bl&ots=MuWZJ7NFQM&sig=hFBJ4cttPmPtLiCgX4LWO-slkWA&hl=en&sa=X&ei=e3YBUJznA8vE4gTen-CACA&redir_esc=y#v=onepage&q=bliss%20classification%20w%20arts&f=false (2012-08-19)
16. Our classification system. The bishop library
URL: <http://www.bishop.ac.uk/docs/Library/Bliss.pdf> (2012-08-17)
17. Rafferty, Pauline. The Representation of Knowledge
URL: http://aber.academia.edu/PaulineRafferty/Papers/486840/The_representation_of_knowledge_in_library_classification_schemes (2012-08-16)
18. Svenonius, E. Intelektualne osnove organizacije informacija. Lokve: Benja, 2005.
19. UDC Consortium: About Universal Decimal Classification
URL: <http://www.udcc.org/about.htm> (2012-08-05)
20. UDC: Summary.
URL: <http://www.udcc.org/udcsummary/php/index.php?lang=hr> (2012-08-05)
21. Univerzalna decimalna klasifikacija (UDK) // Proleksis enciklopedija: prva hrvatska opća i nacionalna online enciklopedija. Pro Leksis d.o.o., 2012.
URL: <https://enciklopedija.carnet.hr/natuknica.aspx?ID=65882&upit=udk&tip=t> (2012-08-05)
22. Univerzalna decimalna klasifikacija: hrvatsko džepno izdanje. / prevela Jelica Leščić. Zagreb: Naklada Nedićko Dominović, 2003.